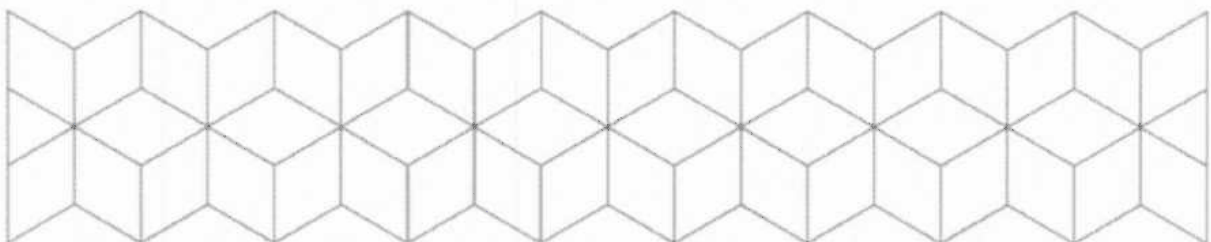

EKSAMEN

Emnekode: LBLHSTM13 LBLDSTM15	Emnenavn: Språk, tekst og matematikk
Dato: 5. desember 2016	Eksamenstid: Kl. 9:00 – 15:00
Hjelpemidler: Alfanumerisk kalkulator	Faglærere: Marion Elisenberg (fagansv.) Birger Tollefsen Inger-Martine Mosfjeld Ragnhild Næsje
Om eksamensoppgaven og poengberegning: Oppgavesettet består av 4 sider inklusiv denne forsiden. Kontroller at oppgaven er komplett før du begynner å besvare spørsmålene. Alle deloppgaver skal besvares og teller ved sensurering. Ved spørsmål: Ta gjerne kontakt med faglærer som kommer innom!	
Sensurfrist: 5. januar 2017 Karakterene er tilgjengelige for studenter på Studentweb senest 2 virkedager etter oppgitt sensurfrist. www.hiof.no/studentweb	

Del A: Matematikkoppgaver, begge oppgavene skal besvares (på papir)

Oppgave 1

- Gjør kort rede for begrepene: *Telleramsen*, *Ordinaltall*, *Parkopling* og *Kardinaltall*.
- De gamle egypterne hadde et rent additivt tallsystem. Hvilke egenskaper karakteriserer dette tallsystemet?

Her ser vi noen av de egyptiske tallsymbolene

						
1	10	100	1000	10 000	100 000	1 000 000

- Omform tallene 1376 og 635 i vårt tallsystem til tall uttrykt med egyptiske symboler og summer de to egyptiske tallene.

Romerske tallsymboler

I	V	X	L	C	D	M
1	5	10	50	100	500	1000

- Under ser du 4 forskjellige romertall representasjoner av tallet 148_{10} .
Hvilken tallrepresentasjon er korrekt, og forklar hvorfor de øvrige er uriktige i forhold til reglene som gjelder for romertall?
i) CXLIX ii) CIIL iii) CXLVIII iv) CXXXXVIII
- Vis hvordan du vil skrive tallene fra null til tretti i et tallsystem med tallbasis *fem*.
- Gjør om tallene 333_{7i} og 99_{7i} til tall uttrykt med tallbasis *fem* og summer tallene med tallbasis *fem*.

Oppgave 2

I geometrien har vi arbeidet med ulike typer planfigurer og romfigurer. Mange av disse er så vanlige at vi har dannet egne begreper som vi bruker når vi omtaler dem. Vi har beskrevet disse begrepene med nødvendige og tilstrekkelige egenskaper som kjennetegner figurene. Når det gjelder planfigurene har vi i tillegg beskrevet dem som en spesialisering av trekanten og firkanter generelt.

- Hvilke begreper kjenner du som betegner spesielle trekanten og firkanter, og hvilke egenskaper har disse planfigurene?
- Definer romfigurene: *Prisme*, *kule* og *sylinder*.
- Definer begrepene: *Formlikhet*, *kongruens*, *mangekant* og *regulær mangekant*.

Del B: Kortsvaroppgaver om språk og tekst, svar på 4 av de 5 spørsmålene (besvares digitalt)

<u>1</u>	Forklar kort følgende begreper: <i>Paratekst, ikonotekst, den impliserte leser, dobbeltstemme/ambivalent litteratur</i>
<u>2</u>	Nevn eksempler på intertekstualitet i bildeboka <i>Don Fritjof</i> . (Vedlagte oppslag fra boka kan gi inspirasjon). Hvilke(n) funksjon(er) kan intertekstualitet ha i barnelitteratur?
<u>3</u>	Reisestruktur (den tredelte fortellingen) er et aktuelt begrep i forbindelse med barnelitteratur. Forklar kort reisestrukturen i en av pensumbøkene.
<u>4</u>	Gjør kort rede for de ulike typer ytringer/språkkoder i rolleleik.
<u>5</u>	Hvorfor er det så viktig at barnehagelæreren har kunnskap om barns språkutvikling?

Del C: Langsvaroppgave om barns språkutvikling, svar på en (1) av oppgavene under (besvares digitalt)

ENTEN

1. Barns språkutvikling

«Barna lærer språksystemet – ordbetydning, uttale, ordbøyning og å sette ord sammen til større helheter – fordi de har bruk for det. Drivkraften bak det hele er barnets oppdagerglede, nysgjerrighet, livsappetitt og lysten til å utforske, leike og lære» (Høigård:115).

Gjør kort rede for barns språkutvikling når de lærer førstespråket, fonologisk, morfologisk, syntaktisk og semantisk i barnehagealder fra ca. 1 år og oppover. Forklar deretter hvordan forskjellige typer litteratur brukt på ulike måter kan bidra til stimulering på hver av de 4 områdene nevnt over.

ELLER

2. Flerspråklighet i barnehagen

«I mange barnehager blir mangfoldet i barnas språk og bakgrunn underkommunisert: men alle barn trenger anerkjennelse og identitetsbekreftelse gjennom at noe som betyr mye for dem, også blir verdsatt i barnehagen» (Høigård 2013:207).

Pek på noen typiske trekk ved utviklingen til to- og flerspråklige barn. Beskriv deretter noen tiltak barnehagen kan sette i verk for å stimulere og legge til rette for god andrespråkutvikling og verdsetting av barnets flerspråklighet. Begrunn hvorfor dette er gode tiltak.

Lykke til!

Vedlegg

